

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

3067
12.10.2006

Biroul permanent al Senatului
Bp. 419 12.10.2006

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
12.10.2006

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind transmiterea unor imobile aparținând Memorialului Ipotești Centrului Național de studii "Mihai Eminescu", județul Botoșani, instituție publică de interes național, din domeniul public al județului Botoșani și din administrarea Consiliului Județean Botoșani, în domeniul public al statului și atribuirea acestuia în folosință gratuită a Uniunii Scriitorilor din România, pe o perioadă de 49 de ani*, inițiată de domnul deputat Mihai Mălaimare din Grupul parlamentar al PNL, de domnul senator Varujan Vosganian din Grupul parlamentar al Alianței DA și de domnul senator Adrian Păunescu din Grupul parlamentar al PSD (Bp. 419/2006).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune ca imobilele aparținând Memorialului Ipotești – Centrul Național de Studii Mihai Eminescu, aflate în domeniul public al județului Botoșani și în administrarea Consiliului Județean Botoșani, să fie trecute în proprietatea publică a statului.

Totodată, se propune atribuirea acestor imobile în folosință gratuită, pe o perioadă de 49 de ani, Uniunii Scriitorilor din România.

II. Propuneri și observații

1. Referitor la art. 108 din Constituția României, republicată, invocat ca temei în partea introductivă, precizăm că, din conținutul acestor prevederi ale legii fundamentale reiese cu claritate că se referă la actele Guvernului. Din acest punct de vedere, legiuitorul a utilizat formulări neechivoce: la alin. (1) "*Guvernul adoptă (...)*", iar la alin. (4) "*Hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern (...)*".

În acest sens amintim și prevederile art. 40 alin. (3) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată*, care stabilesc că "*pentru actele Guvernului formula introductivă este: 'În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre'*" sau, după caz, "*ordonanță*".

Reamintim că, tocmai pentru a distinge legea, ca act al puterii legiuitoare, de actele Guvernului, Constituția României, conține dispoziții speciale privind legiferarea la art. 73 și următoarele. Această distincție este consacrată și pe planul normelor de tehnică legislativă, prin dispozițiile art. 40 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*, care stabilesc pentru legi formula introductivă "*Parlamentul României adoptă prezenta lege*".

Referitor la dispozițiile art. 9 alin. (2) și ale art. 17 din *Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia*, cu modificările și completările ulterioare, invocate, de asemenea, ca temei, precizăm că aceste prevederi nu pot fi utilizate pentru promovarea unei reglementări la nivel de lege, deoarece:

- potrivit *principiului ierarhiei actelor normative*, dispoziții la nivel de lege pot fi adoptate având ca temei juridic prevederile Constituției României, superioare ca forță juridică, iar nu dispozițiile Legii nr. 213/1998;

- dispozițiile art. 136 alin. (4) din Constituția României, republicată, prevăd că "*Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate*". Trimiterea la "*condițiile legii organice*" se referă, în prezent, la prevederile Legii nr. 213/1998, în executarea căreia pot fi adoptate numai hotărâri de Guvern. De altfel, potrivit art. 9 alin. (2) din *Legea nr. 213/1998* "*trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-*

teritoriale se face, la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local".

Considerăm că posibilitatea Guvernului de a solicita trecerea unor bunuri din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al statului nu poate fi înlocuită cu o reglementare specială, derogatorie de la Legea nr. 213/1998. Operațiunea juridică de transmitere a unui bun din domeniul public județean în domeniul public al statului se reglementează printr-un act care are caracter individual, în timp ce o dispoziție legală chiar derogatorie trebuie să fie de aplicabilitate generală.

În plus, adoptarea unei reglementări speciale la nivel de lege, în domeniul de competență pe care Legea nr. 213/1998 îl stabilește ca fiind al consiliului județean, *contravine principiului autonomiei locale*, consacrat prin dispozițiile art. 120 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și de art. 2 alin. (1), art. 3, art. 4 și art. 104 alin. (1) lit. c) din *Legea administrației publice locale nr. 215/2001*.

2. Referitor la darea în folosință gratuită a imobilelor menționate, potrivit art. 136 alin. (4) teza a III-a din Constituție, *"Bunurile proprietate publică (...) pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică"*. Totodată, conform art. 17 din Legea nr. 213/1998 *"Statul și unitățile administrativ-teritoriale pot da imobile din patrimoniul lor, în folosință gratuită, pe termen limitat, persoanelor juridice fără scop lucrativ, care desfășoară activitate de binefacere sau de utilitate publică, ori serviciilor publice"*.

Precizăm că dispozițiile art. 17 din Legea nr. 213/1998 trebuie interpretate în conformitate cu dispozițiile art. 136 alin. (4) din Constituție, astfel încât darea în folosință gratuită a imobilelor menționate se poate face numai către instituțiile de utilitate publică.

În ceea ce privește noțiunea de *"instituție de utilitate publică"*, în doctrină, se arată că aceasta *"vizează structuri de sorginte privată, de tipul fundații, asociații etc., care au un scop nepatrimonial, dar care în baza dreptului comun al fundațiilor și asociațiilor ori în baza unor legi speciale, sunt declarate prin hotărâre de Guvern sau chiar prin lege, de utilitate publică"*.

Dispozițiile ar. 136 alin. (4) teza a III-a din Constituție au fost interpretate recent și de Curtea Constituțională care, în Decizia nr. 600/2005, a apreciat că *"atribuirea folosinței gratuite a castelului Peleş, castelului Pelișor și a castelului Foișor fostului suveran al României încalcă prevederile art. 136 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora*

bunurile proprietate publică pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică. Fie și acceptând susținerea că fostul rege este abilitat legal să desfășoare o activitate cu un asemenea caracter, aceasta nu legitimează, în termenii textului constituțional de referință, atribuirea folosinței gratuite a imobilelor în cauză, de vreme ce titularul nu este o instituție de utilitate publică".

În opinia noastră, aceleași rațiuni impun o concluzie similară și cu privire la capacitatea Uniunii Scriitorilor din România de a i se da imobile în folosință gratuită. Întrucât, până în prezent, nu a fost adoptată o hotărâre de Guvern, în temeiul art. 39 alin. (1) din *Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații*, care să recunoască Uniunii statutul de instituție de utilitate publică, Uniunea Scriitorilor din România nu este instituție de utilitate publică și nu îi pot fi date bunuri în folosință gratuită.

3. Apreciem că în propunerea legislativă trebuia specificat sub ce formă va funcționa în continuare instituția publică Memorialului Ipotești – Centrul Național de Studii "*Mihai Eminescu*", în condițiile în care imobilele ce le are în administrare aceasta se dau în folosință gratuită Uniunii Scriitorilor din România.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator Nicolae VĂCĂROIU

Președintele Senatului